

นางสาวนภนวลพรรณ ภาวสันต์

ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมเทคโนโลยีทางการเงิน

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

จากกระแสความนิยมในสินทรัพย์ดิจิทัลที่เพิ่มมากขึ้น แนวโน้มพัฒนาการและการใช้งานของภาคเอกชน ตลอดจนการซื้อขายคริปโทเคอร์เรนซีเพื่อเก็งกำไร หลาย ๆ คนคงจะได้ยินและได้รู้จักกับ stablecoin ที่มักถูกนำมาใช้เป็นสื่อกลางในการซื้อขาย แลกเปลี่ยน หรือใช้ในการเก็บรักษามูลค่าหรือพักเงินไว้ ซึ่งเราจะมาดูกันในรายละเอียดว่า stablecoin คืออะไร มีการกำกับดูแลอย่างไรตามกฎหมายไทย รวมถึงข้อควรรู้และควรเข้าใจก่อนใช้งาน

Stablecoin คืออะไร

Stablecoin เป็นคริปโทเคอร์เรนซีประเภทหนึ่ง ซึ่งใช้เป็นสื่อกลางในการซื้อขายแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้า บริการ หรือสิทธิอื่นใด โดย stablecoin จะมีลักษณะเด่นตรงที่มีการตรึงมูลค่า (peg) ไว้กับสินทรัพย์ที่มีความมั่นคง เช่น ทองคำ พันธบัตร สกุลเงินต่าง ๆ หรือแม้แต่คริปโทเคอร์เรนซีด้วยกัน ตัวอย่างเช่น กำหนดให้ 1 เหรียญ stablecoin มีมูลค่าเท่ากับ 1 บาท

ทั้งนี้ จากมูลค่าตามราคาตลาด (market capitalization) และปริมาณการซื้อขาย (trading volume) ในเว็บไซต์ coinmarketcap เดือนเมษายน 2564 stablecoin ที่ได้รับความนิยม จะเป็น stablecoin ที่มีการตรึงมูลค่าไว้กับเงินดอลลาร์สหรัฐ เช่น Tether (USDT), USD Coin (USDC), Dai (DAI), TerraUSD (UST) เป็นต้น

การรักษามูลค่าของ stablecoin ให้คงที่นั้นมีหลายลักษณะ โดยอาจเป็นการนำสินทรัพย์อ้างอิง เช่น ทองคำ พันธบัตร หรือสกุลเงินต่าง ๆ มาเก็บไว้ที่ custodian หรือ vault (off-chain / asset-backed stablecoin) หรือคงมูลค่าไว้กับคริปโทเคอร์เรนซีที่นำมาค้ำไว้ (on-chain / crypto-backed stablecoin) หรืออาจจะไม่ได้มีการเก็บหรือนำสินทรัพย์อ้างอิงมาค้ำไว้จริง แต่ใช้ algorithm ในการเทียบหรือรักษามูลค่าของเหรียญ stablecoin ให้สอดคล้องกับมูลค่าของสินทรัพย์อ้างอิงนั้น (algorithmic stablecoin)

Stablecoin และการกำกับดูแล

Stablecoin ถือเป็นสินทรัพย์ประเภทคริปโทเคอร์เรนซีตามพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 (พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ) ซึ่งให้อำนาจคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กำกับดูแลคริปโทเคอร์เรนซีเฉพาะในเรื่องของการประกอบธุรกิจ (แตกต่างจากสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทโทเคนดิจิทัลที่ ก.ล.ต. มีอำนาจกำกับดูแลในเรื่องการออกเสนอขายด้วย) โดยผู้ประกอบการเป็น นายหน้า ผู้ค้า ศูนย์ซื้อขาย ที่ปรึกษาการลงทุน หรือผู้จัดการเงินทุนเกี่ยวกับคริปโทเคอร์เรนซี จะต้องได้รับ

ใบอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด เว้นแต่ผู้ที่ให้บริการเกี่ยวกับ stablecoin ที่กำหนดมูลค่าไว้กับเงินบาทในอัตราคงที่ (stable baht) โดยมีกลไกคงมูลค่า จะได้รับยกเว้น โดยไม่ถือว่าเป็นการประกอบธุรกิจประเภทนายหน้า ผู้ค้า หรือที่ปรึกษาการลงทุนเกี่ยวกับ stablecoin ในลักษณะดังกล่าว*

นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยก็ได้ออกมาแสดงท่าทีเกี่ยวกับการกำกับดูแล stablecoin โดยเฉพาะ stable baht โดยในกรณีของ stable baht ที่ไม่ได้มีการนำเงินบาทมาเก็บไว้จริง (algorithmic stable baht) หากมีพฤติกรรมที่ออกหรือนำมาใช้แทนเงินบาท อาจเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 ซึ่งมีโทษตามกฎหมาย ส่วนในกรณีของ stable baht ที่มีการนำเงินบาทมาเก็บไว้จริง (baht-backed stablecoin) อาจจะถูกกำกับดูแลเป็นเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-money) ภายใต้พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560 ซึ่งผู้ประกอบการและผู้ซื้อขายต้องติดตามความคืบหน้าของแนวทางการกำกับดูแลในกรณีดังกล่าวต่อไป

ทั้งนี้ หากเป็น stable baht ที่เข้าข่ายเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย จะไม่สามารถนำมาซื้อขายในศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลภายใต้การกำกับดูแลของ ก.ล.ต. ได้

Stablecoin และความเข้าใจก่อนใช้งาน

โดยที่ stablecoin มีการรักษามูลค่าให้คงที่ และมีความผันผวนน้อยกว่าคริปโทเคอร์เรนซีประเภทอื่น stablecoin จึงมักถูกนำมาใช้เพื่อเป็นสื่อกลางในการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า บริการ หรือสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทอื่น ๆ ใช้เป็นสื่อกลางในการโอนเงิน หรือใช้ประโยชน์ในการเก็บรักษามูลค่าหรือพักเงินไว้ โดยเฉพาะในช่วงที่ราคาคริปโทเคอร์เรนซีอื่น ๆ มีความผันผวนสูง

Stablecoin จึงไม่ใช่สินทรัพย์ที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการเก็งกำไร แม้ในบางช่วง stablecoin บางตัวจะมีราคาสูงขึ้นมาก เช่น เมื่อราคาบิตคอยน์ตกลงอย่างมาก ผู้ซื้อขายก็มักจะนำเงินมาพักใน stablecoin ส่งผลให้ USDT หรือ DAI มีราคาสูงกว่าที่ควรจะเป็น ดังนั้น ผู้ซื้อขาย stablecoin ดังกล่าว จึงควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกและราคาที่เหมาะสมของ stablecoin นั้น ๆ

ทั้งนี้ การทำธุรกรรมเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล ควรทำผ่านผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตและอยู่ภายใต้การกำกับดูแล ของ ก.ล.ต. ตาม พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ โดยสามารถตรวจสอบรายชื่อได้จากแอปพลิเคชัน SEC Check First หรือเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ www.sec.or.th หัวข้อ สินทรัพย์ดิจิทัล และสอบถามข้อมูลหรือแจ้งเบาะแสได้ที่ศูนย์บริการประชาชน โทรศัพท์ 1207 ตลอด 24 ชั่วโมง

หมายเหตุ : * ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กธ. 11/2561 เรื่อง การกำหนดลักษณะการให้บริการที่ไม่ถือเป็นการประกอบธุรกิจศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล หรือผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล (<https://publish.sec.or.th/nrs/7683s.pdf>) และ กธ. 30/2563 เรื่อง การกำหนดลักษณะการให้คำแนะนำแก่ประชาชนที่ไม่ถือเป็นการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทการเป็นที่ปรึกษาสินทรัพย์ดิจิทัล (<https://publish.sec.or.th/nrs/8735s.pdf>)

ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์